Ч. 35 Неділя 15 (27) лютого 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложеньем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Соймъ краєвий.

(28 засїдане з дня 18 лютого 1898).

(Засїдане вечірне).

З порядку дневного розпочала ся специяльна дебата над внесенями комісиї шкільної в справі шкіл середних і семінарий учительских. (Внесеня ті подали ми в попереднім справозданю. — *Ред.*) — При другім внесеню пос. Фрухтман ставив поправку, щоби примус шкільний був точно і правильно виконуваний, а накладані кари, щоби безпроволочно стягано. — Пос. Милян ставив поправку, щоби виказувано діти, котрі опускають як щоденну так і доповняючу науку.

Пос. Бобжиньский казав, що волить повільнїйший а успішний поступ в шкільництві. Що-до примусу шкільного, то бесїдник навів дати з Чехиї. Із справозданя ческої Ради шкільної показує ся, що в Чехії на звиш мілїон дїтий обовязаних до науки, єсть лиш 538 таких, котрі не побирали науки, а у нас єсть таких 90.000! Власти шкільні самі не вдіють нїчого, скоро суспільність не буде помагати. Рада шкільна старає ся усувати все, що стоїть на перешкодї правильнй фреквенциї і може відстрашувати від школи. Богато може зробити учитель дорогою заохоти, коби лиш не мішав ся до аґітациї в громадї. Учитель повинен стояти завсїгди на боцї, не мішати ся до нїякої аґітациї, бо скоро лиш стане по якійсь стороні в громадї, тратить довіре у инших. Місцеві ради шкільні увільнені від виконуваня примусу мають опікувати ся бідними дїтьми і заосмотрювати їх в одїж і книжки. Наконець заявив бесїдник, що годить ся на внесене комісиї.

Пос. Новаковский домагав ся додатку в тім напрямі, щоби завізвати краєву Раду шкільну, щоби она більше заопікувала ся рускими школами. — Остаточно ухвалено внесеня комісиї з поправкою Фрухтмана і резолюцию Ґольдмана о кандидатах учителїв жидівскої віри та внесене Бернадзїковского, щоби вправи ґімнастичні відбували ся в салях Товариств „Сокола“.

Оголошено вибір комісиї рекурсової для справ податку особисто-доходового з цілого сойму. Вибрані членами: Д. Арагамович, ґр. Ад. Ґолуховский, Авг. Ґорайский, др. Натан Левенштайн, Волод. Країньский, Йос. Менциньский; — заступниками; др. Володисл. Чайковский, Мар. Дидиньский, др. Тад. Скалковский, Альб. Райский, Стеф. Сенковский, Миколай Торосевич.

До комісиї податку зарібкового вибрані з цілого сойму членами: Кароль Чеч, др. Володисл. Яль, Вінкент. Країньский, Леопард Віспевский; — заступниками: бар. Ад. Бруницкий, Стан. Ольшевский, Кар. Шаєр, Ад. Вайґінґер.

Наступило справоздане о станї шкіл державних для науки промислової. Ухвалено кілька резолюций в справі шкіл промислових в Кракові і резолюцию в справі утвореня курсу для підмайстрів мулярских в Лежайску, Сїняві або в Ярославі.

Видїлови повітовому в Добромили ухвалено субвенцию 65 процент коштів на будову дороги Коростенко-Кузьмина.

По сїм наступило справоздане господарства краєвого о внесеню пос. Барвіньского в справі виданя закона краєвого о обовязкових спілках рільничих. Комісия вносила передати се внесене Видїлови краєвому до розслїду в своїм часї при розбираню проєктів аґрарних. — Пос. Вуйцік поставив внесене, щоби над внесенєм пос. Барвіньского перейти до порядку дневного. — Пос. Романович зазначив, що при низькім станї просьвіти наших селян рільничі спілки промислові суть неможливі. Остаточно ухвалено внесене пос. Вуйціка, щоби перейти до порядку дневного.

В справі унормованя винагороди для громад за поручений круг дїланя ухвалено завізвати правительство, щоби сю справу унормувало законом.

Пос. Кремпа інтерпелював ще, коли правительство знесе нотарів а заступить їх урядниками судовими.

Вісти політичні.

Чим близше до кінця сесий соймових і чим близше до часу скликаня Ради державної, тим що раз більше ширять ся непокоячі вісти, котрі пророкують, що не зараз ще прийде у нас до внутрішного мира. Кажуть, що Рада державна буде скликана лиш на короткий час,

---

22)

Остров з закопаними скарбами.

(З анґлійского — Р. Л. Стівенсона.)

(Дальше).

„Ґіспаніоля“ плила з надутими вітрилами а красне біле полотно сьвітило ся на сонци як сніг або як срібло. Она плила трохи на північний захід, а мені здавало ся, що люди на ній хотять обплисти доокола острова і відтак назад вернути до пристанї. Але нараз стала она брати ся більше і більше на захід, так, що менї здавало ся, мов би они мене побачили і тепер гонять за мною. Наконець она знов наверпула і станула зовсім проти вітру і не могла вже рушити ся, а вітрила на ній лиш повівали.

— Незручні людиска — подумав я собі — мабуть пяні, що й сьвіта не бачать. І менї прийшло на гадку, як би то капітан Смолет поставив їх на ноги.

Тимчасом шупер змінив знову свій напрям, плив може яких дві мінути борзо наперед а відтак знову станув. То повтаряло ся раз по раз. То сюди, то туди, то взад, то вперед, то на північ, то на полудне, то на всхід, то на захід плила „Ґіспаніоля“ і за кождий раз знову приставала. Менї стало тепер ясно, що нїхто на ній кермою не робить. А де-ж поділи ся ті, що лишили ся там на вартї, коли так? Або попили ся так, що й о сьвітї не тямлять ся, або покинули корабель, подумав я собі, і менї прийшло на гадку, чи я би не дістав ся яким способом на корабель і чи не привів би єго назад капітанови.

Похват ніс човенце і шупер з однаковою скоростию на полудне, але рух корабля був так шалений і неправильний, що вн не посував ся наперед, але скорше оставав ся позаду. Коби я лиш міг був зважити ся і сїсти просто та взяти ся до весла, то я був би єго певно здогонив. Той авантурний плян подобав ся менї а гадка на бочку з водою коло кухнї додавала ені ще більшої відваги.

Отже я підняв ся і майже в тій хвили на повитане бризнула на мене филя водою; але я сим разом не покинув ся мого пляну, лиш взяв ся з цілої сили і осторожно веслувати до „Ґіспаніолї“, що самопас плавала по мори. Раз хлюпнуло тілько води до човна, що я мусїв перестати веслувати і взяти ся вичерпувати воду, а серце в менї било ся так як у сполошеної птиці. Але поволи набрав я вправи та повів моє човенце поміж филями,робля чи лиш деколи веслом, а й филї лиш рідко мене зливали.

Я підпливав тепер зі значною скоростию до шунера і видів вже, як сьвітила ся мосяжна окова на кермі а на корабли все ще не було видко анї живого духа. Я таки мусїв припускати, що розбишаки покинули корабель; а коли нї, то они лежать пяні в каютї, де я би їх може міг на ключ замкнути а з кораблем зробити, що менї би хотїло ся.

Наконець надала ся пожадана нагода. Вітер на кілька мінут майже зовсім був притих, а „Ґіспаніоля“ крутила ся поволи доокола, так, що наконець обернула ся до мене позадним кінцем, де вікно від каюты все ще було отверте, а лямпа, що висїла над столом, все горіла. Велике вітрило гойдало ся то сюди, то туди. Як би не похват води, то корабель був би таки не рушав ся з місця. З подвійною силою взяв ся я длятого ловити корабель.

Я не був вже й на сто стіп від шунера, коли вітер надув знову єго вітрила і він полетїв як ластівка.

Зразу мало що не взяла ся мене розпука, але не було причини, як то я зараз з радостию переконав ся. Бо корабель став знову обертати ся, аж ширшим боком обернув ся до мене і плив щораз повольнїйше. Я вже видів білу піну під єго передним кінцем. З мого низонького місця в човенци видавала ся она менї величезною.

Відтак нараз зрозумів я річ. Я мав ледви час подумати — ледве час щось зробити, щоби ратувати ся. Мене филя підоймила в гору, а на другій гнав вже корабель. Щебльовий машт[1]) підоймав ся над моєю головою, — я встав, підскочив в гору і при тім трутив човенце у воду. Одною рукою вхопив ся я клївера, а ногою станув на поперечних линвах. Коли я так висїв там задиханий, глухий голос підомною дав менї знати, що шунер затопив човенце і тепер не було вже менї куди вертати.

[1]) Щебльовий машт (Bugsprit) єсть то короткий машт, уміщений косо на переднім кінци корабля і виставючий понад воду. Перше єго продовжене зве ся „клївером“, а до клївера єсть привязане триґранчасте „клїверове вітрило“.

щоби вибрати спільні Делеґациї, і що дуже легко може настати, що буде розвязана, скоро покаже ся нездібною до парляментарної роботи. Німці заповідають заедно обструкциї. Постанова ческого сойму, щоби нині розпочати дискусию адресову, наспувала Німцям крови і они мають нині заявити в соймі, що виступають з него і аж до кінця сесиї будуть держати ся абстиненциї. Narodni Listy остерігають правительство перед виданем нових розпоряджень язикових і кажуть, що они не вдоволять Чехів.

Льорд Сельсбері заявив в палаті послів, що Анґлія, Франция і Росия готові заручити за грецку позичку, а скоро та позичка буде урядово оголошена, Туреччина буде мусїла уступити ся з Тесалії.

Новинки.

Львів дня 26-го лютого 1898.

— **Стипендиї.** Ц. к. Намістництво надїлило опорожненими стипендиями з наукового фонду, призначеними для молодежи рускої народности, в квоті по 105 зр. річно, почавши від 1897/8 р., слухачів правничого видїлу Григ. Зацерковного з IV-го року і Йос Матияса з І-го року, та слухача фільософії Мих. Галущиньского з І-го року на львівскім унїверситетї. — П Анна Лїтиньска, по силї прислугуючого їй права надала опорожнену стипендию з фонду ім. Модеста Хоминьского в квотї 200 зр. річно, почавши від 1897/8 р. шкільного Володимирови Боровцеви, ученикови IV-го степеня одноклясової народної школи в Каміницї-Боброїдни, своякови фундатора.

— **Новий уряд почтовий.** З днем 1-го марта с. р. війде в житє ц. к. уряд почтовий в місцевости Ляцке велике, золочівского повіта, з звичайним обсягом дїланя. Округ доручень почтового уряду в Ляцкім великім творять громади: Ляцке велике і Ляцке мале та обшар двірский Ляцке велике.

— **Жертви морозу.** Снїги і морози забрали в послїдних тиждних знов кілька жертв. І так: Дня 26-го січня найдено в Вишкові, долиньского повіта, на дорозї ведучій на Угорщину замерзлого робітника Михайла Маркоша. — Чотири дни пізнїйше нову жертву морозу віднайдено в камеральнім лїсї на т. зв. „Шулигончиковій ленії“ під Рахинию, в долиньскім повітї. Був то Андрій Гошовский, син Федя з Тростанця, котрого ужито до нагінки при ловах. Він заблудив в лїсї і найшов смерть в снїгу. — В ночи з дня 8-го на 9-го лютого замерзла на подвірю у Стефана Поташника в Немирові, равского повіта, селянка Мария Онищак з Вороблячина, котра прийшовши вечером трохи підхмелена просила Поташника о нічліг. Поташник вигнав еї з хати і она положила ся на подвірю спати, де на другий день найдено еї трупа. Місцевий лїкар міг вже лиш смерть сконстатувати. Против Поташника заряджено судове слїдство за те, що він позволив небіжцї спати на своїм подвірю, хоч знав, що на морозї мусить она замерзнути. — Дня 19-го лютого вечером пішла Франка Гладиш з своєю тринайцятьлїтною дочкою Анною з Полупанівки на фільварок Товтри коло Старого Скалата, віддалений о малої пів милї від села, аби звідтам взяти свою корову. Коли повертали до дому, корова вирвала ся з рук Гладишевої і утїкла, а мати і дочка почали еї ловити. При тім мати заблудила, а дочка дїставши ся з трудом до Полупанівки, повідомила Івана Задорожного, що стало ся з еї материю. Задорожний запряг до саний і поїхав на поміч нещастній, але найшов еї вже без житя на колодїївских полях. — Дня 26-го січня найдено в Башни долїшній, чесанівского повіта, в повії, ще не замешкалій хатї, замерзлу женщину. Слїдство виказало, що то була хора на умі глухонїма, незнаного назвиска, що прийшла звідкись в осени до Башнї і жила там з милостинї.

— **Многообіцюючі молодцї.** В карнім судї у Львові засїли передвчера на лаві обжалованих два бувші ученики ґімназияльні: 17-лїтний Август Олейневич і 16-лїтний Йосиф Роттер. Перший з них забрав ще в марті мин. року книжочку каси щадничої на 968 зр., сховану у его матери своякам, а випявши з каси гроші, почав посьвячувати ся вже не так книжкам шкільним, як більше театрови, ховзанцї, та всяким веселим забавам. До того заприязнив ся він з Роттером і 14-лїтним Францом Шаером, учеником II кляси ґімназияльної. Дібрана трійка забавляла ся весело, аж виключено їх з ґімназиї. Тогдї помислові „кумпани“ Олейневич і Роттер винаняли собі мешкане в „Анґлїйскім готели“, прибравши инші назвища, та гуляли дальше, доки цїлу справу відкрито. Судиї присяжнї 11 голосами потвердили вину Олейневича, але его увільнено, бо мати не жадала укараня его; Роттера засуджено на рік вязницї, а Шаера, яко малолїтного, не потягано до одвічальности.

— **Де подів ся Ґелечиньский.** Перед кількома днями доносили ми, що з Черновець утїк касиер Ґелечиньский спроневіривши значні суми. Перед кількома днями арештували румуньскі власти в Тульчи якогось чоловіка, котрого задля его подібности підозрівано, що то Ґелечиньский. Тимчасом показало ся, що зайшла похибка, бо Андрій Ґелечиньский надїслав до Черновець лист з Александрова в Росиї до черновецкого горожанина Жалюдка, котрому завинив був 3.000 зр. Лист, що надійшов до Черновець в пятницю дня 18-го с. м., так звучить в перекладї з нїмецкого: „Поважаний пане Жалюдек! Простїть, що я Вас згриз; я не обманив Вас тими двома векселями. Нї! Їду до сибірских зелїзниць, куди мене ґенеральна дирекция вже візвала і надїю ся, що всьо заплачу зі своїх підприемств. Я утїк з причини цїлком иншої. Именно я обидив правительство і мав за те відсидїти три місяцї. Кланяю ся і т. д.“ — П. Жалюдек віддав то письмо слїдчому судиї.

— **Маленький подорожний** переїздив онодї через Львів. То був 4-лїтний хлопчик, що сам один, без опіки приїхав аж з полудневої Америки. Родичі тої дитини виемігрували перед двома роками з кіцманьского повіта на Буковинї до Америки. Там занедужали на жовту пропасницю і обоє майже рівночасно померли, полишаючи малого Івася самого серед чужих людий. Ті змилували ся над малим сиротою, зложили ся на оплачене коштів подорожи до Кіцманя і повісивши ему табличку з точною адресою громади приналежности та з просьбою до подорожних о опіку для бідного сироти, виправили его в дорогу. Так на корабли як і на зелїзницях куди малий переїздив, опікували ся подорожні дитиною, годували его і давали гроші, яких зібрала ся гарна сума. Зі Львова вислано малого подорожного черновецкою зелїзницею до Кіцманя.

Глава двайцять пята.

Я здоймаю чорну фляґу.

Ледви що я трохи лїпше станув, коли клїверове вітрило з таким лоскотом як би від грому вдарило об щебльовий машт. Потрясене було так сильне, що цїлий шунер аж до самого споду задрожав. В найблизшій зараз хвили вітрило відбило ся назад і звисло поморщене.

Від того потрясеня я мало не упав у воду, але длятого не тратив часу лиш поліз вздовж клївера і в найблизшій хвили вихопив ся на поклад.

Я опинив ся тепер з лївого боку від льожі, де ще велике вітрило, здуте від вітру, закривало по части передомною задну часть покладу. Анї живої душі не було видко. На дилях, що ще від часу ворохобнї не були миті, було видко богато слїдів від ніг, а по кораблю качала ся з одного боку на другий фляшка з відбитою шийкою.

Нараз дістала ся „Гіспанїоля“ знову у вітер. Реї поза мною стали лоскотїти. Держак від керми свистав з одної сторони на другу а цїлий корабель аж скрипів. В тій хвили перехилила ся велика рея і відслонила менї лївий бік позадного покладу.

І дїйстно! Тут були оба вартові. Той з червоною шапкою лежав горілиць як колода, розложив руки на хрест; а крізь відхилені губи сьвітились ему зуби. Ізраїл Гендс опер ся був об беріг корабля, борода повисла ему була на груди, а лице таке біле, як лоєва сьвічка. Якийсь час гнав корабель як сполошений кінь, що бє копитами на всї боки, але незадовго дув вітер то з сего то з того боку у вітрила, реї хитали ся то сюди то туди, що аж машт під напором став голосно скрипіти. Від часу до часу хлюпнула й филя водою на поклад, або корабель затряс ся від удару розпалїлих филь. Великий шунер з розвішеними вітрилами був тепер в гіршім положеню, як мое човенце, спочиваюче тепер на днї моря.

За кождий раз, як филя кинула кораблем, чоловік в червоній шапці качав ся то в один то в другий бік, але при тім не змінив анї тропки свого положеня і не закрив вишкірених зубів. Страшний був то вид! Та й Гендс за кождий раз хилив ся що раз більше і здавало ся, як би він леда хвиля мав повалити ся як довгий на поклад. При тім цїле его тїло посувало ся щораз дальше, так, що я поволи стратив з очий і его лице, а наконець видїв ще лиш его ухо і одну половину его наборядів.

Рівночасно побачив я на дилях докола них чорні плями з крови, а з того я здогадував ся, що они упившись забили один другого.

Коли я так не мало здивований ще дивив ся на них Ізріл Гендс, коли корабель на хвильку стояв тихо, обернув ся трохи і застогнавши з тиха, заняв знову таке становище, в якім я его перед тим видїв. Від того стогнаня, по котрім я пізнав, що его щось дуже болить і що він страшенно ослаб, зробило ся менї его жаль. Але коли я собі пригадав розмову, яку підслухав в бочцї з яблок, то й було вже по жалю.

Я поступив ся взад, аж дійшов до великого машту.

— Вернув назад на корабель, пане Гендс, і зголошую ся до служби — сказав я іронїчно.

Він з великим трудом отворив очи, але був занадто ослаблений, щоби показати по собі яке здивоване. Лиш на силу промовив одно слово: „Горівки“.

Я подумав собі, що не треба тратити часу та став поступати ся взад і побіг відтак на долину до каюти.

Нелад, який там був, трудно описати. Всї позамикані скрині і шафи були порозбивані, бо видко, шукали за картою. На помості було повно болота з чобіт тих злодюгів, якого нанесли з мочарів, коли ходили на раду. На чистеньких білих стїнах, що так красно виглядали з золотими обвідками було, видко слїди їх замащених рук. Десятки порожних фляшок бренїли качаючись по корабли. На столї лежала отворена одна з лїкарских книжок доктора, а повидирапими з неї картками ті опришки закурювали собі люльки. А понад тим переветом в горі все ще сьвітила ся лямпа слабим сьвітлом.

Я пішов до пивницї і побачив тут, що щезли з неї всї бочки а майже всї фляшки були вже порожні і порозкидані. Не диво, що від часу ворохобнї анї один з них не був тверезий.

Шукаючи межи запасами, знайшов я для Гендса ще пів фляшки коняку, для себе набрав трохи сухарів, трохи заварених в цукрі овочів, велику пачку розинків і кусень сира. З тим вийшов я знову на поклад, поклав призначені для мене запаси здалека від сокерника, пішов до бочки з водою, напив ся і аж тогди, не скорше дав Гендсови его коняк.

Випив майже до самого споду, заким фляшку відоймив від рота.

— От, до лиха — сказав він — аж тепер менї полекшало.

Я тимчасом сїв собі десь в кутику і став їсти.

— Тяжко зранені? — спитав я.

— Він відхрунькав, чи поправдї сказавши вигавкав свою відповідь.

— Як би на корабли був доктор — сказав він — то я би за кілька днїв був вже здоров. Але я не маю щастя і то завсїгди було моїм нещастем. Отсей хлописко вже неживий — додав він і показав на чоловіка з червоною шапкою. — Впрочім він і не був моряком. А ти звідки тут взяв ся?

— Я вернув на корабель, щоби его взяти в посїдане, Гендс. Отже поки що мусите мене уважати за капітана.

Він подивив ся на мене, як би мене хотів з'їсти, але не сказав нїчого. Его лице

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

— Як може господар забогатіти. Одного німецкого господаря, котрому батько перед 40 лїтами лишив дуже задовжене господарство, а котрий нині має кілька тисячів готівки, спитали, ак то він робив, що так забогатів, а він на то, усьміхаючись, відповів: Як робиш, так маєш. Я не хочу тим хвалити ся, що в мене дуже розумний чоловік; але що я розважний, то таки мушу сам собі виставити на то сьвідоцтво: От, видите, мене уважали за скупаря. Але я того й хотів, щоби виробити собі потрібний дешевий кредит. Коли менї ще зле вело ся, то я собі думав: Зачинай від сїрників щадити! Уважай крейцар більше як за десятку, бо на дрібні гроші уважає ся в господарстві за мало, не держить ся, а они розходять ся як полова, підчас коли більші гроші люди якo-тако ощадні не так борво і легко пускають. А всеж-таки я жив собі добре, випив собі й склянку пива і закурив, а на сьвято або в мясници зарізав і безрогу. Але гроший вложив я більше в господарство, як кождий в моїм селї. На моїм поли не сьміло бути бурянів, анї стоячої води. Що у мене лїпше збіже росло, то причиною того було по части і то, що я обходив ся практично з гноєм, хоч зразу коштувало то мене і трохи гроша. Коли другі сидїли при забаві або ще й грали в карти а при тім пили й багато пива, то я випив склянку або дві і дивив ся, як другі грали в карти. Неодин заїдав в коршмі дорогу печеню, а менї жінка дома зварила курку і я попоїв смачно і дешево. Я і моя жінка працювали, що правда, від всходу до заходу сонця, та щей по за то, але не наймали робітника, а я дожив до 70 лїт і все ще таки якo-тако здоров. Коли настали машини, то я був перший, що купив собі молотїльню і сїчкарню, а тим заощадив і значний капітал і силу робочу. Скажете може, що всїлякі нещасливі случаї, як: град, зараза, неврожай і т. п. руйнують господаря селянина. Та й менї було то само, що й другим; але треба уміти дати собі раду. Коли були добрі роки, то я щадив соломи і сїна а в злі роки не потребував збувати ся худобини за безцїн. Також скуповував я богато соломи, коли її цїна була мала і господарив лїпше. Ялївнику я лиш рідко докуповав, а приховував сам собі, при чім головно уважав на добру расу. Кошлявої худобини у мене не було. Коли-ж яка згибла, то я не стратив бодай готївки, лиш пашу та захід, бо я її сам приховав. — Так каже старий господар. Ну, нинї, що правда, не ті часи, що були давнїйше, а все-таки богато з його способів можуть ще й нинї дуже добре придати ся нашим господарям і длятого ми навели тут його погляд.

— Саджа єсть дуже добрим навозом для горо а, а мимо того так мало на ню у нас звашають. Коли зимою посипати грядки саджию, солию і попелом, то і всякі шкідливі комарі, іменно т. зв. мушка щезне, а молоді ростинки будуть буйно росли. Для бураків і моркви нема лїпшого навозу, як саджа. Коли в мокру пору мураву посипати саджию лиш злегка, то она бу е рости буйно, та буде темно зелена.

— Як розмножувати вільху. Вільха єсть то дерево, що росте по млаковина.., де крім верби ніяке лїпше дерево не удає ся. Дерево, т. зв. простої або чорної вільхи єсть сьвіжо жовтаве, а сухе ржаво червоне. Його уживає ся до виробів столярских і токарских, а яко материял будівельний надає ся дуже добре до будівель водних. Яко материял опаловий має вільшина за половину вартости що дерево букове. Вільху садять часто задля укріплень берегів. Проста або чорна вільха потребує вогкого, але не за тугого і не за глубокого ґрунту, низького не за студеного і вільного положеня, та росте навіть по багнах і мочарах. Насїнє вільшини, що знаходить ся в маленьких шишочках, дозріває в падолисті і длятого висипує ся аж в зимі; його збирає ся з шишочками або таки із землї, коли повипадає. Лиш однорічне зерно скільчить ся, дворічне вже до нїчого. Сїяти можна або в осени або з весни, але в сїм послїдн м случаю, треба шишочки зібрати в осени з насїнєм і висушити в мірнім теплї, щоби они попукали і щоби зерно з них висипало ся, а в тїй цїли треба їх або терти в долонях або обтовкати в мішку. Насїнє сїє ся поверх землї не вкриваючи його, нехай дощ його приплеще до землї. Але не можна його сїяти там, де земля вкрита листєм і бурянами; треба листє і буряни позгортати. Найлїпше сїяти на отвертім місци, де звичайно трава зараз порастає лиш на плїшах. Найлїпше сїяти під конець зими ще на мокрий снїг або з першим початком весни. Деревця садить ся в осени або з весни.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Прага 26 лютого. На вчерашнім засїданю сойму ухвалено вислати до Є. Вел. Цїсаря депутацию з 30 членів з нагоди ювилею пановання. Прийшло при тім до бурливих сцен, коли пос. Вольф і пять його товаришів задемонстрували против сеї ухвали.

Париж 26 лютого. Полковника Пікарта вичеркнено з лїсти войскової. В Барледік прийшло до великих розрухів антисемітских; склепи жидівскі ограблено.

Париж 26 лютого. Поручника Шаплена, котрий по процесї Золї ґратулював йому, перенесено в стан нечинний, а професора техніки Ґрімо спенсіоновано.

— **Книгарня наукового тов. Ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть I, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I. 80 кр., ч. II. 80 кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар“ 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. I. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Герінґ-Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. I. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темраві, драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Шурат. Замітки до Чернця Шевченка 10 кр., — Чернера республика на Афонї 10 кр., Пісня про Роланда 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

знову набрало трохи краски, хоч він все ще виглядав дуже слабий і безсильний, та за кождим рухом корабля заточував ся то сюди то туди.

— Непричком сказавши, Гендс — говорив я дальше — не можу стерпіти онтої хоругви на сїм корабли і длятого, коли позволите, здойму її. Лїпше ніяка, як така.

По сих словах взяв ся я й так зробити, побіг до шнура від фляґи, стягнув ненавистну чорну фляґу і кинув її у воду.

— Бог нехай благословить короля! — сказав я і здоймив шапку. — Пануваню капітана Зільвера вже тепер конець.

Він на то лиш подивив ся з під ока на мене.

— Менї щось так видить ся — відозвав ся він наконець — щось так видить ся, як би Ви, капітане Гакінс хотїли причалити до берега.

— А вже-ж — сказав я на то — говоріть лиш дальше Гендс. — I я став знову здорово заїдати дальше.

— Отсей чоловік — почав він говорити, кивнувши слабо головою в сторону як до трупа — він називав ся О'Брін — Ірляндець з роду — отсей чоловік і я розвісили вітрила, як видите, щоби вернули ся назад до пристанї. Він тепер вже неживий, а Ви не з тих, що дали би собі раду з кораблем самі одні, то Вам зараз скажу, коли не послухаєте моєї ради. Але коли дасте менї попоїсти і випити та який старий лах, щоби я собі рану завязав, то скажу Вам, що робити, щоби Ви корабель завернули назад. А Ви що на то?

— Я Вам лиш то одно скажу, — відповів я — що не верну назад до пристанї капітана Кідда. Поплину до північного заливу і заїду там кораблем красненько на пісок.

— Ну, та й ще що? — відозвав ся він.— Я не такий дурний, щоби не зміркував, куди Ви хочете ся взяти. Хиба-ж я сліпий? Я мав гру в своїх руках і програв, а Вам тепер вітер лїпше сприяє. До північного заливу? А що-ж менї тепер вдїяти! Я би Вам поміг завести корабель хоч би й під шибеницю. Таки би й поміг!

Менї здавало ся, що під сим взглядом можу на него спустити ся. Ми як стій згодили ся. Вже за три мінути плила „Гіспаньолля“, гнана вітром, вздовж побережа острова з закопаними скарбами і можна було напевно сподївати ся, що ще перед полуднем доплинемо до північного її кінця та заким вода прибуде заплинемо до північного заливу, де будемо могли посадити шунер на піску.

Відтак привязав я добре керму та пішов на долину до моєї скринки, з котрої вийняв мягоньку шовкову хусточку, котру менї мати дарувала. Гендс при моїй помочи обвязав собі нею рану на позї повисше колїна, а відтак попоївши і випивши коняку, став очевидно приходити до сил; держав ся простїйше, його голос був вже голоснїйший і виразнїйший, словом став зовсїм иншим чоловіком.

Вітер нам дуже сприяв. Ми гнались стрілою, а що хвиля то инші показували ся нам види, як би в панорамі. Незадовго минули ми вижину і плили попри плоский пісковатий рай зарослий карловатими пінїями, та й той незадовго лишив ся поза нами і ми плили попри скалистий горб, котрим кінчив ся остров від півночи.

Я був гордий з мого нового команда і радував ся красною погодою і живописним побережем. Я мав тепер подостатком води до питя і всїляких ласощів, а совість моя, котра по моїй втечи не давала менї спокою, успокоїла ся зовсїм від мого великого здобутку. Моє вдоволенє було би було ще більше, як би не то, що сокерник заєдно якось злобно споглядав на мене та хитро усьміхав ся. Був то усьміх поганого чоловіка, але крім того був в нїм ще й вираз якоїсь зрадливости, коли він так хитро дивив ся на все, що я роблю.

(Дальше буде).

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий**

З друк ,ні: о Лозиньского під зарядом В І Вебера.